

สำนักภาษาต่างประเทศ

บทความ เรื่อง “มองการเมืองญี่ปุ่นหลังการเลือกตั้ง ปี ๒๕๖๐”

โดย นายตรรกวิทย์ มิ่งขวัญ
นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการ
กลุ่มงานภาษาญี่ปุ่นและเกาหลี
สำนักภาษาต่างประเทศ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๑. เปิดประเด็น

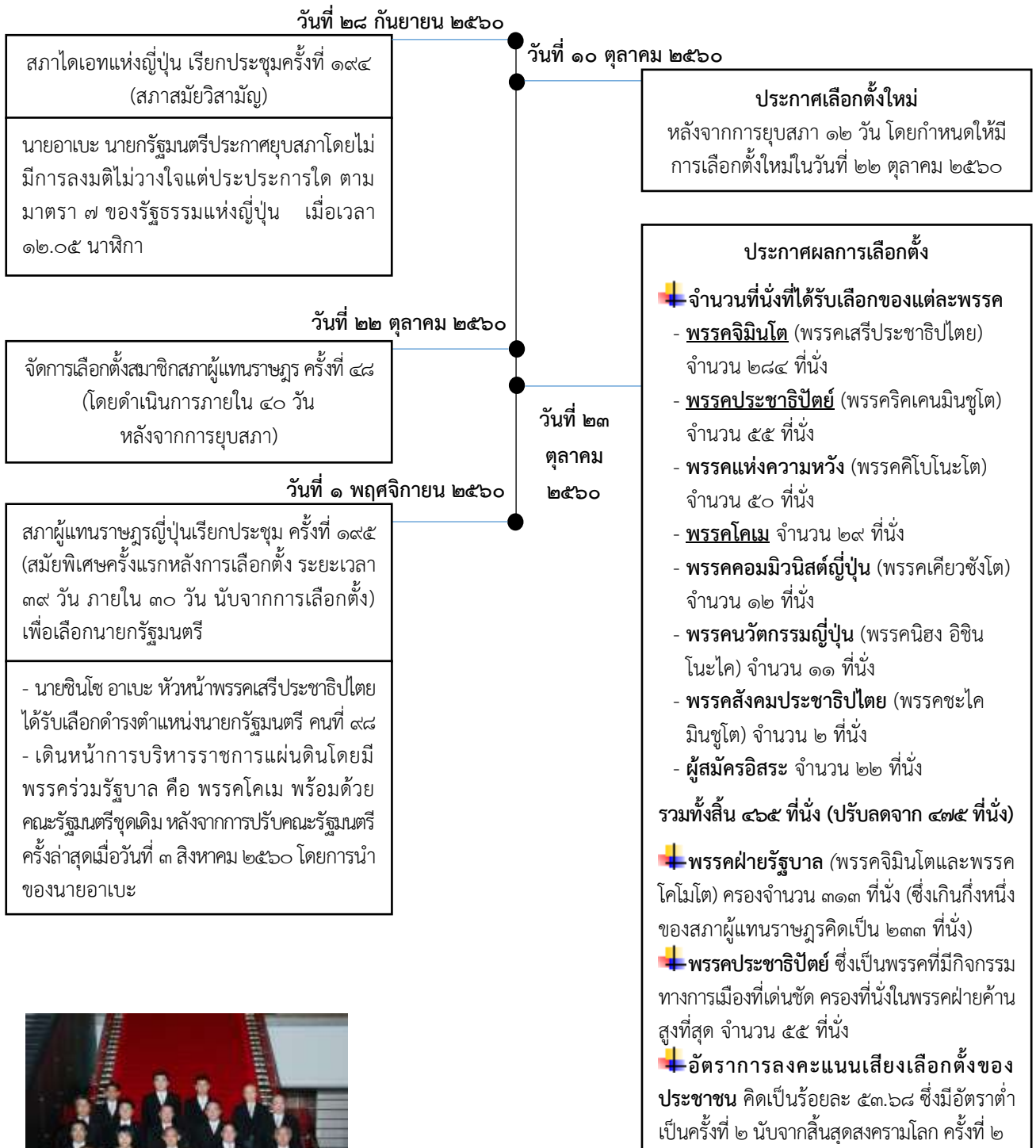
ท่ามกลางความผันผวนทางการเมืองของพรรคเสรีประชาธิปไตยที่ได้รับคะแนนนิยมที่ตกต่ำในช่วงกลางปี ๒๕๖๐ ที่ผ่านมามีแต่กลับได้รับคะแนนนิยมอย่างมีนัยสำคัญ รวมทั้งการเป็นหัวหน้ารัฐบาลญี่ปุ่นที่กำลังเผชิญหน้ากับปัญหาสังคมภายในและภัยคุกคามของเกาหลีเหนือที่ทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้นจนสร้างความกังวลต่อความมั่นคงของญี่ปุ่นเป็นอย่างมาก แต่นายอาเบะ ชินโซหรือ นายอาเบะ นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นกลับตัดสินใจประกาศยุบสภาเมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๐ จนดูเหมือนว่านายอาเบะกำลังหนีปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะนี้ แต่ภายหลังการเลือกตั้งใหม่ในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๐ ที่ผ่านมามีพรรคเสรีประชาธิปไตยนำโดยนายอาเบะ ยังคงได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งท่วมท้น และสามารถกลับมาเป็นฝ่ายรัฐบาลอีกครั้งเพื่อดำเนินนโยบายสำคัญที่เคยให้กับประชาชนเมื่อครั้งปราศรัยหาเสียงเลือกตั้ง

ปัจจัยหรือสาเหตุใดที่ทำให้ นายอาเบะตัดสินใจทางการเมืองครั้งสำคัญครั้งหนึ่งในครั้งนี้ รวมถึงมูลเหตุใดที่ทำให้เกิดความผันผวนของคะแนนนิยมของพรรคเสรีประชาธิปไตย และการยุบสภาเป็นช่วงชิงโอกาสทางการเมืองหรือเป็นการหนีปัญหาที่ได้รับความรับผิดชอบของนายอาเบะเท่านั้น นอกจากนี้ สิ่งใดที่ทำให้ นายอาเบะมั่นใจว่าพรรคของตนเองจะสามารถกลับมาเป็นรัฐบาลได้อีกครั้ง หลังจากการประกาศยุบสภาด้วยตนเอง โดยไม่มีการอภิปรายไม่ไว้วางใจ ส่วนนโยบายทางสังคมและความมั่นคงของนายอาเบะที่มอบให้กับประชาชนส่งผลอย่างไรต่อชัยชนะทางการเมืองของนายอาเบะ และนับจากนี้ ภายหลังจากจัดตั้งรัฐบาลนายอาเบะมีทิศทางทางการเมืองและการบริหารราชการแผ่นดินอย่างไรเพื่อนำพาประเทศฝ่าวิกฤติการณ์ต่าง ๆ ได้

ดังนั้น ผู้เขียนจึงศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการยุบสภา เลือกตั้งใหม่ ปี ๒๕๖๐ และแนวนโยบายของนายอาเบะภายหลังจากจัดตั้งรัฐบาลตามประเด็นที่กล่าวข้างต้น โดยอาศัยแหล่งข่าว/ข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ อาทิ เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์และวิทยุเอ็นเอชเคของญี่ปุ่น เว็บไซต์สำนักข่าวโยะมิอูริ เว็บไซต์ทำเนียบนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น ณ ช่วงเวลาระหว่างวันที่ ๒๘ กันยายน ซึ่งเป็นวันประกาศยุบสภาจนถึงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นวันที่ นายอาเบะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น คนที่ ๙๘ ต่อเนื่องอีกหนึ่งสมัย

ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งบทความพิเศษฉบับนี้จะเป็นเอกสารวิชาการที่สร้างความเข้าใจและเพิ่มความรู้เกี่ยวกับการเมืองญี่ปุ่นในปัจจุบันในฐานะประเทศหนึ่งที่มีความสำคัญต่อภูมิภาคอาเซียนและประชาคมโลกให้กับผู้อ่านหรือผู้ที่สนใจในวงงานรัฐสภาโดยเฉพาะด้านต่างประเทศ

ลำดับเหตุการณ์การยุบสภา การเลือกตั้งใหม่ และทิศทางการบริหารรัฐบาลญี่ปุ่นชุดใหม่ ๒๕๖๐
ระหว่างวันที่ ๒๘ กันยายน-๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

คณะรัฐมนตรีชุดใหม่ อาเบะ ๔ แต่งตั้งเมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

๒. ลำดับตั้งแต่การยุบสภาผู้แทนราษฎรจนถึงการจัดตั้งรัฐบาลใหม่

๒.๑ ประกาศยุบสภาผู้แทนราษฎร (เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๐) ส่งผลให้สมาชิกผู้แทนราษฎร จำนวน ๔๗๒ คน (จาก ๔๗๕ คน เสียชีวิต ๓ คน) สิ้นสมาชิกภาพ

๒.๒ ดำเนินการเลือกตั้งทั่วไปภายใน ๔๐ วัน นับจากการประกาศยุบสภา

– แบ่งเป็นการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตทั่วประเทศ จำนวน ๒๙๕ เขต และการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อทั่วประเทศจำนวน ๑๑ เขต โดยดำเนินการเลือกตั้งในวันเดียวกัน

– สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาจากทุกเขตทั่วประเทศ แบ่งเป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขต จำนวน ๒๘๙ คน และแบบบัญชีรายชื่อจำนวน ๑๗๖ คน รวมทั้งสิ้น ๔๖๕ คน (ลดลงเล็กน้อยที่สุดนับตั้งแต่สิ้นสุดสงครามโลก ครั้งที่ ๒ จากเดิมทั้งสิ้น ๔๗๕ คน)

– ค่าใช้จ่ายร่าวหกหมื่นล้านเยน (ประมาณการ ณ วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๐) โดยเป็นเงินภาษีที่ได้รับจากรัฐ

๒.๓ เรียกประชุมสมัยพิเศษภายใน ๓๐ วัน นับจากการเลือกตั้งทั่วไป (เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐)

๒.๔ คณะรัฐมนตรีที่คณะสิ้นสภาพ

๒.๕ ดำเนินการเลือกแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีระหว่างการประชุมสภาผู้แทนราษฎรครั้งแรก ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับเลือกตั้งใหม่ (เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐)

๒.๖ นายกรัฐมนตรีจัดตั้งคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ (เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐)

๒.๗ รัฐบาลชุดใหม่เดินทางบริหารประเทศ (เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐)

๓. มุลเหตุของการยุบสภาและประเด็นการเลือกตั้ง : การช่วงชิงโอกาสทางการเมือง “ช่วงขาขึ้น ตอนนี่คือโอกาสของชัยชนะ” ด้วยคะแนนนิยมที่มี “แนวโน้มที่ดีขึ้นในอนาคต” หลังจากการชูนโยบายทางสังคมและความมั่นคงของประเทศ

๓.๑ การพลิกวิกฤติความนิยมที่ตกต่ำให้สูงขึ้นด้วยนโยบายทางสังคม

เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๐ นายอาเบะ นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นได้แสดงความต้องการที่จะยุบสภาในวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นวันแรกของการประชุมสภาผู้แทนราษฎรสมัยวิสามัญ และกำหนดเลือกตั้งใหม่ก่อนครบวาระในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๐ โดยถือเป็นการยุบสภาที่ไม่มีการอภิปรายไม่ไว้วางใจต่อนายกรัฐมนตรีและกระทุ้งถามจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับการทำงานของรัฐบาล

ความคิดที่จะยุบสภาของนายอาเบะเกิดขึ้นภายใต้กระแสความตึงเครียดจากการรุกรานของเกาหลีเหนือที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นจนนำประเทศเข้าสู่การเผชิญหน้าภัยคุกคาม โดยเกิดคำถามขึ้นมาอีกครั้งเกี่ยวกับการมอบอำนาจของประชาชนไว้ในมือของนายอาเบะในการบริหารประเทศ

อย่างไรก็ตาม หลังจากคะแนนความนิยมนายอาเบะตกต่ำที่สุดในประวัติศาสตร์เมื่อช่วงฤดูร้อนที่ผ่านมาเนื่องจากข่าวอื้อฉาวและนโยบายรัฐที่ไม่ได้รับความนิยม เหลือเพียงร้อยละ ๓๐ กลับมีแนวโน้มที่ดีขึ้นถึงร้อยละ ๕๐ (ผลสำรวจของสำนักข่าวโยะมิอูริ) เมื่อเดือนกันยายนที่ผ่านมา ในขณะที่พรรคประชาธิปไตยซึ่งเป็นพรรคฝ่ายค้านอยู่ในช่วงขาลง มีความอ่อนแอและเกิดความวุ่นวายทางการเมืองภายในพรรค โดยมีคะแนนความนิยมน้อยกว่าร้อยละ ๑๐ หลังจากหัวหน้าพรรคประชาธิปไตยประกาศลาออก อีกทั้ง “พรรคญี่ปุ่นต้องมาก่อน (นิปปง เปริสต์ โนะไค)” ซึ่งเป็นพรรคก่อตั้งใหม่เมื่อเดือนกรกฎาคมและเป็นคู่แข่งทางการเมืองที่สำคัญยังไม่พร้อมในการเลือกตั้ง

สำหรับเหตุผลที่ทำให้ความนิยมในรัฐบาลของนายอาเบะกลับดีขึ้นคือ การชูนโยบายทางสังคม “การปฏิรูปการสร้างทรัพยากรมนุษย์” อาทิ การให้เด็กเรียนโดยไม่ต้องเสียค่าเล่าเรียนบางส่วน และการปรับปรุงสวัสดิการและค่าตอบแทนสำหรับบุคลากรทางการดูแลสุขภาพเฉพาะทาง ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างอนาคตใหม่ให้กับญี่ปุ่น โดยงบประมาณที่จะใช้สำหรับส่วนนี้กำหนดไว้ประมาณ ๒ ล้านล้านเยน ซึ่งเกิดจากการปรับเปลี่ยนวิธีการใช้เงินภาษีเพื่อแก้ปัญหาการขาดงบดุลบัญชีรายได้ของรัฐ และการชำระหนี้สาธารณะของรัฐลดลงครึ่งหนึ่งจากแผนเดิมที่จะใช้เงินทั้งหมด ๔ ล้านล้านเยน ตามที่นายอาเบะมุ่งมั่นที่จะเดินหน้าสร้างความแข็งแกร่งทางการเงินการคลังให้กับประเทศต่อไป ทั้งนี้ การเพิ่มอัตราภาษีเครื่องอุปโภคบริโภคใหม่จะเริ่มในปี ๒๕๖๒ อยู่ที่ร้อยละ ๑๐ จากเดิมร้อยละ ๘

๓.๒ การสร้างคะแนนนิยมด้วยนโยบายด้านความมั่นคงของประเทศ : ต้องการแก้ไขรัฐธรรมนูญมาตรา ๙

นายอาเบะได้แสดงความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแนวนโยบายด้านการป้องกันประเทศต่อภัยคุกคามเกาหลีเหนือ ภายใต้หลักแห่งความสันติที่ญี่ปุ่นยึดถือมาโดยตลอดนับตั้งแต่หลังสงครามโลก ครั้งที่ ๒ เนื่องจากมีการเรียกร้องในการรับรองการเปลี่ยนสถานะจาก “กองกำลังป้องกันตนเองแห่งชาติ” เป็น “กองทัพแห่งชาติ” เพื่อให้สามารถโจมตีสู้รบเชิงการป้องกันประเทศแม้ไม่ถูกรุกราน อย่างไรก็ตาม มีทั้งฝ่ายที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับนโยบายนี้ โดยนายอาเบะมีท่าทีที่แข็งกร้าวต่อเกาหลีเหนือ ซึ่งทำให้คะแนนความนิยมกลับคืนมาสูงขึ้นจากที่ผ่านมานอกจากนี้ นายอาเบะยังประสงค์ที่จะแก้ไขรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙ วรรค ๑ และ ๒^๒ เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินการด้านความมั่นคงของญี่ปุ่น

➤ แนวคิดของแต่ละพรรคเกี่ยวกับแก้ไขรัฐธรรมนูญญี่ปุ่น มาตรา ๙

เมื่อ ๗๐ ปีก่อน ญี่ปุ่นประกาศใช้ “รัฐธรรมนูญญี่ปุ่น” ฉบับปัจจุบัน ภายใต้หลักสำคัญคือ “อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน” “การเคารพซึ่งสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน” และ “การยึดหลักสันติภาพ”

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ญี่ปุ่นไม่เคยมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้แต่ประการใด แต่ในครั้งนี้ การแก้ไขรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙ ได้กลายเป็นประเด็นสำคัญประการหนึ่งในการเลือกตั้งหลังการประกาศยุบสภา

พรรคที่เห็นด้วยกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ประกอบด้วย พรรคเสรีประชาธิปไตย พรรคเพื่อหัวใจญี่ปุ่น พรรคแห่งความหวัง และพรรคนวัตกรรมญี่ปุ่น ส่วนทางกลับพรรคสังคมนิยมนิสต์ญี่ปุ่น พรรคประชาธิปไตย และพรรคสังคมนิยมประชาธิปไตยซึ่งคัดค้านไม่เห็นด้วยกับประเด็นดังกล่าว

ส่วนพรรคที่สงวนท่าทีสำหรับเรื่องนี้ คือ พรรคโคเม

พรรคที่มีแนวคิดในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ได้แก่

 พรรคเสรีประชาธิปไตย ยกประเด็นการแก้ไขรัฐธรรมนูญเป็นหัวข้อสำคัญในการปราศรัยหาเสียงเลือกตั้งครั้งนี้เป็นครั้งแรก โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมาตรา ๙ กล่าวถึงประเด็นการระบุเกี่ยวกับกองกำลังป้องกันตนเอง

ทั้งนี้ เมื่อ ๕ ปีก่อน สมัยที่พรรคเสรีประชาธิปไตยเป็นพรรครัฐบาลได้รวบรวมร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญที่ให้ความชัดเจนเกี่ยวกับสิทธิในการป้องกันตนเองของประเทศญี่ปุ่น โดยบรรจุเรื่องการจัดตั้ง “กองทัพเพื่อป้องกันประเทศ” ซึ่งเปลี่ยนจาก “กองกำลังป้องกันตนเอง” ในมาตรา ๙

^๑ กองกำลังป้องกันตนเองแห่งชาติ คือ หน่วยงานสังกัดกระทรวงกลาโหมของญี่ปุ่นที่มีหน้าที่ในการปกป้องประเทศจากการรุกรานทั้งทางตรงและทางอ้อมเพื่อรักษาความมั่นคง ความสงบสุข และความสงบเรียบร้อยของประชาชนภายในประเทศ โดยปราศจากการรุกรานหรือทำสงครามกับผู้อื่น

^๒ รัฐธรรมนูญมาตรา ๙ วรรค ๑ กำหนดว่า “ญี่ปุ่นจะปราศจากซึ่งสงคราม” วรรค ๒ กำหนดว่า “ญี่ปุ่นจะไม่อ้างไว้ซึ่งกองกำลังเพื่อการสงคราม” และ “ญี่ปุ่นจะปฏิเสธต่อสิทธิในการร่วมทำสงคราม”

แต่สิ่งที่นายอาเบะได้ดำเนินการในเดือนพฤษภาคมปีนี้เป็นคือ การเพิ่มข้อความในมาตรา ๙ ที่กำหนดเกี่ยวกับการมีอยู่ของกองกำลังป้องกันตนเอง โดยยังคงข้อความวรรค ๑ และ ๒ ตามเดิม ซึ่งในการปราศรัยหาเสียงเลือกตั้งในครั้งนี้ นายอาเบะได้สะท้อนจุดยืนดังกล่าวในฐานะหัวหน้าพรรคเสรีประชาธิปไตย

 พรรคเพื่อหัวใจญี่ปุ่น สนับสนุนแนวคิดของนายอาเบะในทิศทางเดียวกัน

 พรรคแห่งความหวัง ได้หยิบประเด็นการแก้ไขรัฐธรรมนูญเป็น ๑ ใน ๓ สิ่งสำคัญของการปราศรัยหาเสียงเลือกตั้งในครั้งนี้ว่า พรรคประสงค์ที่จะเดินหน้าอภิปรายเกี่ยวกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ซึ่งรวมถึงมาตรา ๙ ด้วย โดยนางโคอิเคะ ดำรงตำแหน่งหัวหน้าพรรคฯ ในขณะนี้ เคยมีประสบการณ์ครั้งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และเป็นภูมิหลังของแนวคิดเกี่ยวกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญในครั้งนี้

 พรรคนวัตกรรมญี่ปุ่น แสดงท่าทีในทิศทางที่สนับสนุนกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญ โดยให้ความสำคัญและความจำเป็นในการแก้ไขมาตรา ๙ ของรัฐธรรมนูญ เนื่องจากประเทศต้องจำเป็นต้องมีรัฐธรรมนูญที่สอดคล้องกับยุคสมัย ทั้งนี้ พรรคฯ ดำเนินการรวบรวมจัดทำร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญ รวมทั้งยื่นกรรณที่ที่จะปฏิรูปองค์การปกครอง เช่น ระบบปกครองส่วนท้องถิ่น นอกจากนี้ ยังปฏิรูปการเรียนรู้โดยไม่เสียค่าเล่าเรียน และการจัดตั้งศาลรัฐธรรมนูญ

อย่างไรก็ตาม ทั้งพรรคแห่งความหวังและพรรคนวัตกรรมญี่ปุ่น จะอภิปรายเกี่ยวกับการแก้ไขมาตรา ๙ แต่จะมีความแตกต่างกับนายอาเบะในประเด็นที่จะนำมาอภิปราย

พรรคที่สงวนท่าทีเกี่ยวกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญ มีเพียงพรรคเดียว คือ พรรคโคเม

 พรรคโคเม ซึ่งเป็นพรรคร่วมรัฐบาลกับพรรคเสรีประชาธิปไตย หลังจากที่พิจารณาสาระของรัฐธรรมนูญที่ใช้อยู่ในปัจจุบันได้แสดงความคิดเห็นว่า หลังสิ้นสุดสงครามโลก ครั้งที่ ๒ ระยะเวลาผ่านมา ๗๐ ปี ย่อมมีมุมมองและแนวคิดใหม่เกิดขึ้น และได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเพิ่มข้อความใหม่ในรัฐธรรมนูญ แต่ในการปราศรัยหาเสียงเลือกตั้งที่ผ่านมา พรรคฯ ไม่ได้กล่าวถึงประเด็นนี้แต่ประการใด

ส่วนการระบุเกี่ยวกับกองกำลังป้องกันตนเองที่พรรคเสรีประชาธิปไตยนั้น พรรคโคเมได้สงวนท่าที โดยกล่าวว่า ประชาชนส่วนใหญ่ให้การสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของกองกำลังป้องกันตนเองในปัจจุบัน และไม่ได้คิดว่า “การมีอยู่ของกองกำลังป้องกันตนเองนั้นขัดกับรัฐธรรมนูญ” ซึ่งปฏิเสธไม่ได้ว่าสิ่งที่พรรคโคเมกล่าวนั้นจะเห็นด้วยอย่างเต็มที่ ยังคงมีส่วนที่แตกต่างอยู่บ้างบางประการ

พรรคที่ไม่เห็นด้วยกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ได้แก่

 พรรคสังคมนิยมญี่ปุ่น มุ่งมั่นที่จะรักษาแนวทางการทูตแบบสันติตามมาตรา ๙ ซึ่งขัดแย้งกับความคิดของนายอาเบะในการแก้ไขมาตรา ๙ ที่จะทำให้แย่ง ทั้งนี้ พรรคสังคมนิยมฯ มีจุดยืนที่จะปฏิบัติตามมาตราในรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องกับระบอบประชาธิปไตยและสันติภาพ พร้อมอ้างทุกมาตรา ซึ่งรวมถึงมาตรา ๙ แห่งรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

 พรรคประชาธิปไตยต่อต้านการแก้ไขรัฐธรรมนูญมาตรา ๙ ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายด้านความมั่นคงที่จะทำลายระบอบประชาธิปไตยและทำให้ประเทศญี่ปุ่นออกจากการมีกองกำลังที่มุ่งเพียงปกป้องประเทศเป็นสำคัญ

 พรรคสังคมนิยมประชาธิปไตย เดินหน้าบริหารประเทศตามแนวคิดของรัฐธรรมนูญ โดยไม่ต้องมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ รวมทั้งยกเลิกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศ

สามารถกล่าวได้ว่า ทั้งสามพรรคมีจุดยืนที่จะปกป้องรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันที่มีหลักการด้านสันติภาพ ถ้ากล่าวถึงการแก้ไขรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙ ส่วนใหญ่จะมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยทั้งสามพรรคคัดค้านอย่างแรงกล้าและมีจุดยืนว่า กฎหมายใดที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความมั่นคงนั้นขัดรัฐธรรมนูญ ดังนั้น หากมีการระบุเกี่ยวกับกองกำลังป้องกันตนเองในรัฐธรรมนูญ จะต้องรับรองว่าไม่เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ

➤ แนวคิดภาคประชาชนต่อการแก้ไขรัฐธรรมนูญ โดยระบุสถานะของกองกำลังป้องกันตนเอง

ผลการสำรวจภาคประชาชน จำนวน ๓,๑๑๙ คน เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐ ที่ผ่านมา โดยสถานีวิทยุโทรทัศน์เอ็นเอชเค โดยมีคำถามว่า “ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการแก้ไขรัฐธรรมนูญและระบุสถานะของกองกำลังป้องกันตนเองของญี่ปุ่น” พบว่า ประชาชนร้อยละ ๓๒ “เห็นด้วย” ร้อยละ ๒๑ “ไม่เห็นด้วย” และร้อยละ ๓๙ “ไม่แน่ใจ”

๔. เหตุใดพรรคเสรีประชาธิปไตยจึงได้รับชัยชนะอย่างท่วมท้นในการเลือกตั้ง ปี ๒๕๖๐

ข้อมูลจากแหล่งข่าวต่าง ๆ สามารถสรุปสาเหตุที่ทำให้พรรคเสรีประชาธิปไตยได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งปี ๒๕๖๐ ได้ดังนี้

๔.๑ ความคิดของพรรคฯ สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนด้านความมั่นคงต่อภัยคุกคามเกาหลีเหนือ

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นและจุดยืนของพรรคเสรีประชาธิปไตยเกี่ยวกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙ กับผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชนกลุ่มตัวอย่างข้างต้นที่เห็นด้วยกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญมาตรา ๙ ร้อยละ ๓๒ สามารถกล่าวได้ว่า แนวคิดด้านความมั่นคงของนายอาเบะสอดคล้องกับความต้องการประชาชนในการมีพรรคที่มีผู้นำที่จะนำพาประเทศอยู่ได้อย่างปลอดภัยด้วยแนวคิดใหม่ที่จะมีกองทัพทหารที่มีบทบาทในการป้องกันประเทศทั้งเชิงรุกและรับภายใต้สถานการณ์ปัจจุบันในคาบสมุทรเกาหลีที่ทวีความตึงเครียดมากขึ้นจากการแสดงแสนยานุภาพทางการทหารของเกาหลีด้วยขีปนาวุธนิวเคลียร์ ซึ่งไม่อาจคาดเดาเหตุการณ์ที่จะนำพาประเทศเข้าสู่ภาวะคับขันได้ ดังนั้น การตั้งรับภายในด้วยกองกำลังทหารที่มีความสามารถปกป้อง คุ้มครอง ป้องกันและมีศักยภาพในการสู้รบจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างมากภายใต้การนำของนายอาเบะในอนาคต

๔.๒ นโยบายของพรรคฯ สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนด้านสังคม

เมื่อพิจารณาข้อมูลนโยบายทางสังคม “การปฏิรูปการสร้างทรัพยากรมนุษย์” อาทิ การให้เด็กเรียนโดยไม่ต้องเสียค่าเล่าเรียนบางส่วน และการปรับปรุงสวัสดิการและค่าตอบแทนสำหรับบุคลากรทางการดูแลสุขภาพเฉพาะทาง สามารถกล่าวได้ว่า สิ่งที่นายอาเบะมีแนวคิดออกมานั้นเป็นสิ่งที่ประชาชนเฝ้ารอที่จะเห็นในอนาคต โดยเฉพาะเรื่องสังคมผู้สูงอายุ ทั้งนี้ ญี่ปุ่นจะก้าวเข้าสู่ภาวะสังคมผู้สูงอายุอย่างยิ่งยวด ซึ่งจำเป็นต้องมีบุคลากรทางการแพทย์เฉพาะทางมากขึ้นเพื่อดูแลผู้สูงอายุ ดังนั้น การสร้างแรงจูงใจให้มีบุคลากรเข้ามาทำงานหรือคงอยู่ในระบบการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุด้วยการปรับปรุงสวัสดิการและค่าตอบแทนสำหรับบุคลากรด้านนี้ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่รอการดำเนินการจากรัฐบาลชุดใหม่ของนายอาเบะ อีกทั้ง นายอาเบะยังให้ความสำคัญกับเด็กซึ่งจะเติบโตเป็นกำลังสำคัญของประเทศในอนาคตโดยคำนึงถึงการลดภาระของครอบครัวในการเสียค่าเล่าเรียน ซึ่งแหล่งเงินที่จะใช้กับประเด็นนี้จักจะมาจากการขึ้นภาษีเครื่องอุปโภคบริโภคภายใต้แนวคิดของนายอาเบะเช่นกัน ดังนั้น การสานต่อแนวคิดเหล่านี้ จำเป็นที่จะต้องให้นายอาเบะเดินทางไปภายใต้รัฐบาลชุดใหม่ด้วยนโยบายใหม่ที่มุ่งสร้างความมั่นคงทางมนุษย์เป็นสำคัญ

๕. ญ่ปุ่นหลังการเลือกตั้ง

๕.๑ ผลสำรวจสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับการเลือกตั้งเกี่ยวกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญ

ญ่ปุ่นผ่านพ้นการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๐ ที่ผ่านมา ปรากฏว่า พรรคฝ่ายรัฐบาลซึ่งประกอบด้วย พรรคเสรีประชาธิปไตยกับพรรคโคเมได้จำนวนที่นั่งในสภาผู้แทนราษฎร เกินกึ่งหนึ่งถึง ๓๑๓ ที่นั่ง จากทั้งหมด ๔๖๕ ที่นั่ง และเป็นสัดส่วนที่นั่งเกิน ๒ ใน ๓ (จำนวนที่นั่ง ๒ ใน ๓ คือ ๓๑๐ ที่นั่ง) ซึ่งเพียงพอสำหรับการลงมติขอความเห็นชอบในการเสนอญัตติเพื่อแก้ไขรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นประเด็นที่ถูกจับตามองในการเมืองของญ่ปุ่นอยู่ในขณะนี้ โดยคาดการณ์กันว่า หากพรรคฝ่ายรัฐบาลได้รับความเห็นชอบในการเสนอญัตติขอแก้ไขรัฐธรรมนูญเกิน ๒ ใน ๓ จากจำนวนสมาชิกสภาทั้งหมดในการประชุม จะทำให้สภาผู้แทนราษฎรญ่ปุ่นสามารถเสนอร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาต่อไปได้ แต่หากจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของฝ่ายรัฐบาลเห็นชอบน้อยกว่า ๒ ใน ๓ พรรคฝ่ายรัฐบาลอาจจะต้องขอความร่วมมือจากพรรคฝ่ายค้าน ประกอบด้วย พรรคแห่งความหวัง พรรคเพื่อหัวใจญ่ปุ่น และพรรคนวัตกรรมญ่ปุ่น ในการให้ความเห็นชอบกับการเสนอญัตติซึ่งมีแนวคิดในทิศทางเดียวกันกับฝ่ายรัฐบาล และเมื่อมีการพิจารณาร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญในที่ประชุมสภามีความเป็นไปได้สูงที่ร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญจะผ่านความเห็นชอบ

憲法改正の賛否

改憲項目 (上位10位)

ในการนี้ สำนักข่าวโยะมิอูริที่มีชื่อเสียงของญ่ปุ่น ได้ดำเนินการสำรวจผู้สมัครที่ได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๔๓๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๙๓ จากจำนวนผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งทั้งหมด) เกี่ยวกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ปรากฏว่า มีผู้ที่เห็นด้วยกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญร้อยละ ๘๔ โดยมีประเด็นของการแก้ไขรัฐธรรมนูญที่แตกต่างกันตามพรรคที่ตนเองสังกัด ส่วนผู้ไม่เห็นด้วยคิดเป็นร้อยละ ๑๒ และผู้ที่งดแสดงความคิดเห็นคิดเป็นร้อยละ ๔

เมื่อแยกผลสำรวจตามพรรค พบว่า ผู้ที่สังกัดพรรคนวัตกรรมญ่ปุ่นซึ่งเป็นพรรคฝ่ายค้าน เห็นด้วยกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญร้อยละ ๑๐๐ ถือเป็นลำดับที่ ๑ ของการสำรวจครั้งนี้ รองลงมาคือ ผู้ที่สังกัดพรรคเสรีประชาธิปไตยซึ่งเป็นพรรคที่ได้รับการเลือกตั้งด้วยคะแนนสูงสุดที่มีแนวคิดในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ เห็นด้วยร้อยละ ๙๗ ตามมาด้วยผู้ที่สังกัดพรรคโคเมซึ่งเป็นร่วมรัฐบาล เห็นด้วยร้อยละ ๙๒ และผู้ที่สังกัดพรรคแห่งความหวัง เห็นด้วยร้อยละ ๘๗ ส่วนผู้ที่สังกัดพรรคประชาธิปไตยไม่เห็นด้วยกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญร้อยละ ๖๑ โดยนายอาเบะได้แสดงความต้องการประชุมร่วมกับพรรคประชาธิปไตย ซึ่งเป็นที่จับตามองว่าจะเกิดความเห็นชอบเป็นไปในทิศทางเดียวกันเกี่ยวกับประเด็นนี้ระหว่างทั้งสองฝ่ายหรือไม่

ประเด็นที่ต้องการแก้ไขในรัฐธรรมนูญที่ผู้ตอบคำถามในการสำรวจ

ประเด็นที่ต้องการแก้ไขในรัฐธรรมนูญ	ร้อยละ
การกำหนดมาตราที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ฉุกเฉิน	๖๙
สิทธิด้านสิ่งแวดล้อม	๕๐
การดำรงรักษาไว้ซึ่งกองทัพเพื่อป้องกันประเทศ	๔๙
การแก้ปัญหาการรวมเขตเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา	๔๙
บทบาทของรัฐและส่วนท้องถิ่น	๔๘
ระบบการศึกษาแบบไม่จ่ายค่าเล่าเรียน	๔๗
สิทธิส่วนบุคคลและสิทธิที่พึงรู้	๔๒
อารัมภบท	๔๑
การผ่อนปรนเงื่อนไขการแก้ไขรัฐธรรมนูญ	๓๔
การรักษาสถานภาพการเงินการคลังให้มั่นคงแข็งแกร่ง	๓๑

ที่มา : 読売新聞 (2017)

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาประเด็นการแก้ไขในรัฐธรรมนูญโดยแยกตามพรรคพบว่า พรรคฝ่ายรัฐบาลประกอบด้วย พรรคเสรีประชาธิปไตยกับพรรคโคเมแสดงความคิดเห็นที่จะแก้ไขการกำหนดมาตราที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ฉุกเฉิน ส่วนพรรคฝ่ายค้าน ประกอบด้วย พรรคประชาธิปไตยแสดงความคิดเห็นที่จะแก้ไขข้อจำกัดเกี่ยวกับสิทธิในการยุบสภา พรรคแห่งความหวังแสดงความคิดเห็นที่จะแก้ไขบทบาทของรัฐและส่วนท้องถิ่น พรรคนวัตกรรมญี่ปุ่นแสดงความคิดเห็นที่จะแก้ไขระบบการศึกษาแบบไม่จ่ายค่าเล่าเรียนและการจัดตั้งศาลรัฐธรรมนูญ

๕.๒ ผลสำรวจจากประชาชนเกี่ยวกับเสียงสนับสนุนคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ภายใต้การนำของนายอาเบะ : เพิ่มขึ้นตามแนวโน้มที่คาดการณ์ไว้ก่อนการเลือกตั้ง

สำนักข่าวโยะมิอูริได้จัดทำการสำรวจเกี่ยวกับคะแนนเสียงสนับสนุนคณะรัฐมนตรีชุดใหม่อย่างเร่งด่วนหลังจากที่พรรคเสรีประชาธิปไตยนำโดยนายอาเบะได้รับชัยชนะอย่างท่วมท้นในการเลือกตั้ง ๒๕๖๐ ที่ผ่านมา

ผลการสำรวจเปิดเผย ดังนี้

❖ ประชาชนให้การสนับสนุนคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ของนายอาเบะร้อยละ ๕๒ จากเดิมร้อยละ ๔๑ สูงขึ้นจากคราวที่แล้วร้อยละ ๑๑ ตามแนวโน้มการคาดการณ์ก่อนการยุบสภาและเลือกตั้ง ส่วนประชาชนที่ไม่ให้การสนับสนุนอยู่ที่ร้อยละ ๓๗ จากเดิมร้อยละ ๔๗ ซึ่งลดลงร้อยละ ๑๐

❖ ประชาชนเห็นว่า “เป็นการดีที่พรรคเสรีประชาธิปไตยครองที่นั่งจากการเลือกตั้งสูงกว่า ๒ ใน ๓ จากที่นั่งทั้งหมดในสภาร้อยละ ๔๘ และเห็นว่า “ไม่ดี” ร้อยละ ๓๖ ทั้งนี้ วิเคราะห์ได้ว่า การได้รับชัยชนะของพรรคฯ เป็นเพราะความนิยมหรือคะแนนเสียงสนับสนุนเปลี่ยนแปลงดีขึ้น

ทั้งนี้ รัฐบาลของนายอาเบะได้รับความนิยมหรือเสียงสนับสนุนรัฐบาลจากประชาชนในครั้งนี้อย่างสูงเกินกว่าร้อยละ ๕๐ ซึ่งสูงกว่าการสำรวจเมื่อเดือนกันยายน ๒๕๖๐ (อยู่ที่ร้อยละ ๕๐) ก่อนหน้านั้นในการสำรวจหลังการยุบสภาและก่อนการประกาศเลือกตั้งรัฐบาลของนายอาเบะได้รับเสียงสนับสนุนตกต่ำสองครั้งติดต่อกัน จากผลการสำรวจทั้งหมดแสดงให้เห็นถึงความผันผวนทางการเมืองของพรรคของนายอาเบะ ซึ่งวิเคราะห์ได้ว่าสาเหตุของการผันผวนนี้อาจมีสาเหตุมาจากนโยบาย แนวทางการบริหารและความเชื่อมั่นที่แสดงต่อประชาชนในแต่ละช่วงเวลา จึงทำให้คะแนนความนิยมหรือเสียงสนับสนุนจากประชาชนมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เรื่อยมา

๕.๓ ทิศทางและนโยบายการบริหารประเทศญี่ปุ่นหลังการจัดตั้งรัฐบาลชุดใหม่มาโดยนายอาเบะ

๕.๓.๑ ทิศทางการบริหาร

หลังจากที่พรรคเสรีประชาธิปไตยชนะการเลือกตั้งสามารถครองที่นั่งในสภาผู้แทนราษฎรญี่ปุ่นเกินกว่า ๒ ใน ๓ จากที่นั่งทั้งหมดในสภา และสามารถจัดตั้งรัฐบาลชุดใหม่ชุดที่ ๔ ประกอบด้วย คณะรัฐมนตรีชุดเดิมชุดที่ ๓ ซึ่งปรับเปลี่ยนเมื่อช่วงเดือนสิงหาคมในสมัยรัฐบาลของนายอาเบะชุดก่อน โดยเริ่มเดินทางบริหารประเทศตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ เป็นต้น โดยมีทิศทาง**การบริหารประเทศด้วยนโยบายที่ต่อเนื่องจากรัฐบาลชุดก่อน** เช่น **การแก้ไขรัฐธรรมนูญ** เพื่อการรักษาประเทศให้มีความมั่นคงปลอดภัยจากการรุกรานของต่างประเทศโดยยึดหลักสันติที่มีมานับแต่หลังสงครามโลก ครั้งที่ ๒ สิ้นสุดลง และ**การเพิ่มภาษีเครื่องอุปโภคบริโภค** เพื่อการสร้างสังคมญี่ปุ่นให้มือนาคคที่ดีขึ้น เป็นต้น

๕.๓.๒ นโยบายการบริหารประเทศ

นายอาเบะได้ให้คำมั่นสัญญาต่อประชาชน^๓ ก่อนการเลือกตั้งซึ่งจำเป็นต้องดำเนินการจริงเพื่อให้ประเทศชาติเดินต่อไปข้างหน้าและทำให้ประชาชนไว้วางใจในรัฐบาลพร้อมให้การสนับสนุนภายใต้ประเด็นการบริหารประเทศ ทั้งหมด ๔ ด้าน ดังต่อไปนี้

๕.๓.๒.๑ นโยบายการฟื้นฟูสภาพเศรษฐกิจ การเงิน การคลังและการธนาคาร

รัฐบาลชุดใหม่มีทิศทางในการเร่งรัดนโยบายเศรษฐกิจแบบอาเบะหรือ “Abenomics” การฟื้นฟูสภาพเศรษฐกิจและการลดอัตราเงินเฟ้อ ซึ่งจำเป็นต้องสร้างสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่ดีเพื่อการปฏิรูปทางสังคมที่สำคัญ ได้แก่

๑) การปฏิรูปความสามารถในการผลิตภาคอุตสาหกรรม สืบเนื่องจากปัญหาประชากรเด็กลดลงและสังคมผู้สูงอายุ นายอาเบะมีแนวคิดที่จะจัดทำนโยบายแพ็คเกจกระตุ้นเศรษฐกิจแนวใหม่เพื่อการปฏิรูปความสามารถในการผลิตภาคอุตสาหกรรม และการปฏิรูปการสร้างทรัพยากรมนุษย์ ภายในปี ๒๕๖๐ นี้ โดยจะเร่งรัดการสร้างสังคมแห่งนวัตกรรมใหม่ด้วยการปฏิรูปอุตสาหกรรมเริ่มจากปฏิรูปยานยนต์ขับเคลื่อนด้วยตัวเอง สุขภาพ การรักษาพยาบาล และเพิ่มความสามารถในการผลิตระยะ ๓ ปี ถึงปี ๒๕๖๓

๒) การปฏิรูปการสร้างทรัพยากรมนุษย์ นายอาเบะมีแผนดำเนินนโยบายที่หลากหลาย ได้แก่

– การจัดทำนโยบายจัดเก็บภาษีเครื่องอุปโภคบริโภคอัตราใหม่จากเดิมร้อยละ ๘ เป็น ๑๐ ให้ได้จำนวนสองล้านล้านเยนเพื่อเป็นแหล่งเงินของรัฐ

– การปรับปรุงการลงทุนกับทรัพยากรมนุษย์ให้ดีขึ้น เช่น การเปลี่ยนแปลงระบบประกันสังคมเดิมให้เป็นแบบครอบคลุมทุกช่วงอายุ การจัดระบบการศึกษาโดยไม่มีค่าเล่าเรียนให้กับนักเรียนระดับมัธยมปลายที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย และการศึกษาเพื่อให้ความรู้ที่เป็นปัจจุบัน (Recurrent Education) ฯลฯ

– การมอบทุนการศึกษาแบบให้เปล่าให้ครอบคลุมกว้างมากขึ้นหรือปรับปรุงมาตรการลดค่าเล่าเรียนสำหรับโรงเรียนอาชีวศึกษาและมหาวิทยาลัย

– การให้เด็กก่อนอายุตั้งแต่ ๓-๕ ขวบหรือเด็กอายุ ๐-๒ ขวบ จากครอบครัวที่มีรายได้น้อยสามารถเข้าโรงเรียนอนุบาลหรือสถานรับเลี้ยงเด็กโดยไม่มีค่าใช้จ่ายภายในปี ๒๕๖๓ รวมทั้งเดินทาง “แผนเลี้ยงลูกอุ่นใจ” เพื่อแก้ปัญหาเด็กเล็กไม่สามารถเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลหรือสถานรับเลี้ยงเด็ก

^๓ คำมั่นสัญญาต่อประชาชน สืบค้นจาก <http://www.yomiuri.co.jp/election/shugiin/2017/commitment/20171003-OYT8T50060.html>

ที่ประสงค์ได้เนื่องจากมีจำนวนรองรับไม่เพียงพอ โดยจะเตรียมสถานที่สำหรับเลี้ยงเด็กเล็กสำหรับ ๓.๒ หมื่นคน ภายในปี ๒๕๖๓

- การปรับปรุงด้านสวัสดิการของบุคลากรด้านการดูแลพยาบาลผู้สูงอายุ โดยจะเห็นหน้าจัดเตรียมสถานที่สำหรับดูแลพยาบาลผู้สูงอายุสำหรับห้าแสนคนภายในช่วงต้นปี ๒๕๖๓

๓) การปฏิรูปวิธีการทำงาน นายอาเบะมุงที่ จะปรับค่าแรงขั้นต่ำต่อชั่วโมงเป็น ๑,๐๐๐ เยน รวมทั้งผลักดันให้เกิดระบบ “ค่าจ้างเท่ากันสำหรับงานที่เหมือนกัน” และปรับปรุงแก้ไขปัญหาการทำงานที่ยาวนาน โดยค่าตอบแทนที่ได้ อาทิ ค่าจ้าง จะใช้กรอบการประเมินเนื้องานที่เป็นธรรมชาติไม่ใช้รูปแบบการจ้างงานเป็นตัวกำหนดค่าตอบแทน

๔) การส่งเสริมบทบาทสตรี นายอาเบะมุงเร่งผ่านร่างกฎหมายผลักดันการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองของชายหญิงที่เท่าเทียมกันโดยเร็ว และมุ่งปรับสัดส่วนของสตรีที่ครองตำแหน่งระดับผู้นำองค์กรหรือหน่วยงานขึ้นประมาณร้อยละ ๓๐

๕) การฟื้นฟูด้านเศรษฐกิจ นายอาเบะผลักดันนโยบาย ๓ ครัวใหม่ ประกอบด้วย นโยบายสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ (ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศหรือจีดีพี) ให้สูงขึ้นถึง ๖๐๐ ล้านล้านเยน นโยบายส่งเสริมอัตราการเกิดให้สูงขึ้นร้อยละ ๑.๘ และนโยบายลดการออกจากงานด้านการดูแลพยาบาลผู้สูงอายุให้เป็นศูนย์ นอกจากนี้ ยังมีแผนที่จะสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีระหว่างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจกับการจัดสรรรายได้ มุ่งสร้างความเข้มแข็งทางการเงินการคลังและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ สร้างบ่อนคาสีโนรีสอร์ทแบบญี่ปุ่น โดยวางมาตรการรอบด้านต่อสิ่งนำกังวลต่าง ๆ ที่เกิดจากผลพวงการใช้กฎหมายผลักดันบ่อนคาสีโนรีสอร์ทแบบครบวงจร เป็นต้น

๖) การสร้างความเข้มแข็งทางการเงินการคลัง นายอาเบะมุ่งเป้าหมายสร้างบัญชีรายรับรายจ่ายการเงินการคลังพื้นฐานให้เกินดุล พร้อมทั้งมุ่งเป้าหมายในการลดหนี้สาธารณะคงค้างอย่างยั่งยืนเมื่อเทียบกับจีดีพี นอกจากนี้ มุ่งขึ้นภาษีเครื่องอุปโภคบริโภคเป็นร้อยละ ๑๐ ในเดือนตุลาคม ๒๕๖๒ และนำเงินที่ได้จากการขึ้นภาษีส่วนหนึ่งมาใช้ในการปฏิรูปการสร้างความทุกข์ยากมนุษย อาทิจ การเปลี่ยนแปลงเป็นระบบประกันสังคมแบบครอบคลุมทุกช่วงอายุ มุ่งรักษาแหล่งเงินของรัฐให้คงอยู่ถาวรและมั่นคงโดยนำระบบลดอัตราภาษีหรือตั้งอัตราภาษีเครื่องอุปโภคบริโภคบางรายการ และดำเนินการปฏิรูปการจัดเก็บภาษีส่วนบุคคล

๗) วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นายอาเบะมุ่งลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาของรัฐบาลด้วยวงเงินงบประมาณรวม ๒๖ ล้านล้านเยน ภายในระยะเวลา ๕ ปี

๘) การพลังงาน มุ่งลดการพึ่งพาพลังงานนิวเคลียร์โดยส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และประหยัดพลังงาน อย่างไรก็ตาม พลังงานนิวเคลียร์ถูกใช้ประโยชน์ในฐานะแหล่งพลังงานหลักสำคัญสำหรับการผลิตไฟฟ้าที่คงที่และแน่นอน โดยต้องคำนึงถึงการรักษาความปลอดภัยเป็นอันดับแรก ทั้งนี้ การเดินเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ใหม่อีกครั้งจะขึ้นอยู่กับความเหมาะสมตามความเห็นชอบของคณะกรรมการกำกับควบคุมพลังงานนิวเคลียร์ตามเกณฑ์การควบคุมฉบับใหม่

๙) การสร้างญี่ปุ่นให้เป็นประเทศเพื่อการท่องเที่ยว นายอาเบะมุ่งเป้าหมายรายได้จำนวน ๘ ล้านล้านเยน ที่ได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจำนวน ๔๐ ล้านคน ภายในปี ๒๕๖๓

๑๐) การเป็นเจ้าภาพจัดกีฬาโอลิมปิกและพาราลิมปิก ปี ๒๕๖๓ นายอาเบะมุ่งส่งสารถึงประชาคมโลกเกี่ยวกับการฟื้นฟูเขตพิบัติภัยของญี่ปุ่น เมื่อปี ๒๕๕๔ ผ่านการจัดกีฬาโอลิมปิกและพาราลิมปิก ณ กรุงโตเกียว หรือในฐานะ “โอลิมปิกที่สื่อการช่วยเหลือและฟื้นฟูประเทศ”

๕.๓.๒.๒ นโยบายการสร้างศักยภาพในท้องถิ่น การเกษตรกรรม ป่าไม้และประมง และการเพิ่มศักยภาพธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก ได้แก่

๑) การฟื้นฟู นายอาเบะมุงที่จะดำเนินการฟื้นฟูเพื่อให้จังหวัดฟุคุชิมะ ซึ่งได้รับความเสียหายอย่างหนักจากเหตุการณ์ภัยพิบัติแผ่นดินไหวครั้งใหม่เมื่อปี ๒๕๕๔ สามารถเดินหน้าต่อไปได้อย่างต่อเนื่องหลังสิ้นสุดช่วงการบูรณะฟื้นฟูพื้นที่ โดยรัฐจะต้องเป็นแนวหน้าในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้จังหวัดฟุคุชิมะกลับมาฟื้นตัวด้วยตนเองอีกครั้งอย่างมั่นคงและมั่นใจ ด้วยการคาดการณ์อย่างเป็นแบบแผนระยะยาว ทั้งนี้ จะต้องมีการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยรถไฟและระบบราง เพื่อให้สามารถดำเนินการบูรณะ ซ่อมแซมทางรถไฟที่ได้รับความเสียหายครอบคลุมพื้นที่ขนาดใหญ่

๒) การสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งให้กับท้องถิ่น นายอาเบะมีแนวคิดในการสนับสนุนการปรับปรุง ขยาย และย้ายสำนักใหญ่ไปตั้งอยู่ในท้องถิ่น การส่งเสริมการรวมโครงสร้างการบริหารระดับท้องถิ่นที่มีประชาชนเป็นหลักในเขตพื้นที่ห่างไกลแถบเทือกเขา การดำเนินการทดลองตรวจสอบการย้ายหน่วยงานของรัฐไปตั้งในท้องถิ่นโดยอาศัยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

๓) การสร้างศักยภาพการเกษตรกรรม ป่าไม้และประมง นายอาเบะมุงเพิ่มอัตราและกำลังการผลิตสินค้าทางการเกษตรเพื่อการบริโภคภายในประเทศ ทบทวนสาระสำคัญของนโยบายที่เกี่ยวข้องกับความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิกทั้งหมด นอกจากนี้ ยังเสริมสร้างระบบการผลิต การจัดระบบสาธารณสุขโรคและการเปิดตลาดต่างประเทศเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการส่งออกมูลค่าหนึ่งล้านล้านเยนในปี ๒๕๖๒ รวมทั้งการผลักดันการจัดตั้งนิติบุคคลการเกษตรหรือการใช้เงินอุดหนุนแก่ผู้ประกอบการทางการเกษตรรายใหม่ ผลักดันการสร้างความปลอดภัยให้สามารถตรวจสอบเปรียบเทียบราคาของรายการวัสดุ/อุปกรณ์ที่ใช้ทางการเกษตร สนับสนุนการปฏิรูปภายในสหกรณ์การเกษตร วางแผนจัดการฟื้นฟูทรัพยากร เช่น การเสริมสร้างการควบคุมดูแลทรัพยากรแบบสากลหรือการยับยั้งการกระทำที่ผิดกฎหมายของเรือประมงต่างชาติ และมุ่งเร่งเปิดการจับปลาวาฬเชิงพาณิชย์ให้เร็วขึ้น

๔) การเพิ่มศักยภาพธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก นายอาเบะวางแผนให้การสนับสนุนด้านภาษีและเงินให้การสนับสนุนการสืบทอดธุรกิจ รวมทั้ง ดำเนินการปฏิรูปวิธีการทำงาน ดำเนินการช่วยเหลือธุรกิจขนาดกลาง ขนาดเล็กและผู้ประกอบการรายย่อย และรักษาผลประโยชน์ของผู้รับเหมาอย่างเหมาะสมและยุติธรรม

๕.๓.๒.๓ นโยบายการสร้างความปลอดภัยและอุ่นใจในสังคม

๑) ความมั่นคงทางสังคม นายอาเบะมีนโยบายดังนี้ ได้แก่ มุ่งสร้างระบบประกันสังคมแบบครอบคลุมทุกช่วงอายุให้มีอยู่อย่างยั่งยืนด้วยเงินที่ได้จากการจัดเก็บภาษีเครื่องอุปโภคบริโภค มุ่งจัดการแก้ไขปัญหาสถานรับเลี้ยงเด็กเล็กที่มีไม่เพียงพอต่อความต้องการด้วย “แผนเลี้ยงลูกอุ่นใจ” มุ่งจัดหาสถานรับเลี้ยงเด็กให้เพียงพอสำหรับ ๓.๒ แสนคน ภายในปี ๒๕๖๓ ระยะเวลา ๓ ปี มุ่งผลักดันการจัดระบบบริการทางการแพทย์และการดูแลพยาบาลผู้ป่วย/ผู้สูงอายุให้เป็นระบบเดียวกัน มุ่งขจัดปัญหาการออกจากงานการดูแลพยาบาลผู้ป่วย/ผู้สูงอายุให้เป็นศูนย์ มุ่งดำเนินมาตรการแก้ไขปัญหาผู้สับคว้นบุหรี่มือสองด้วยการจัดระเบียบทางกฎหมายทั้งหมดอย่างครอบคลุม และเสริมสร้างมาตรการแก้ไขปัญหาคความอดอยากในเด็กและการช่วยเหลือเพื่อให้ผู้ด้อยโอกาสในการใช้ชีวิตสามารถยืนหยัดได้ด้วยตนเอง

๒) การศึกษา นายอาเบะมีแนวนโยบายการตรากฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการศึกษาในเด็กเล็ก การศึกษาในเด็กเล็กแบบไม่มีค่าใช้จ่าย การให้ความสำคัญในการช่วยเหลือเด็กวัยเรียนจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย การลดค่าเล่าเรียน ส่งเสริมด้านทุนการศึกษาแบบปลอดดอกเบี้ยหรือการมอบทุนการศึกษาแบบให้เปล่าแก่เด็กนักเรียน การสร้างความเท่าเทียมทางโอกาสในการศึกษา โดยพิจารณาการจ่ายเงินคืน

ทางการศึกษาในรูปแบบของเงินบริจาคตามกำลังทรัพย์ภายหลังจากสำเร็จการศึกษาและมีรายได้ การปฏิรูปวิธีการทำงานของโรงเรียนเพื่อให้ผู้สอนเพิ่มชั่วโมงที่เข้ากับเด็ก การสร้างระบบให้บริการศูนย์รับคำปรึกษาทางโรงเรียนหรือนักสังคมสงเคราะห์ การย้ายกรมวัฒนธรรมไปประจำที่จังหวัดเกียวโตและส่งเสริมการทำงานของกรมให้เข้มแข็ง และการตรากฎหมายว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารกระตุ้น

๓) **สิ่งแวดล้อม** นายอาเบะมีนโยบายการปฏิบัติตามความตกลงปารีส^๔ เพื่อหยุดปัญหาโลกร้อน การดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายการลดการปล่อยก๊าซก่อปัญหาเรือนกระจกลงร้อยละ ๒๖ ในปี ๒๕๗๓ และร้อยละ ๕๐ ในปี ๒๕๙๓ และการผลักดันมาตรการแก้ไขปัญหาลักษณะสิ่งมีชีวิตต่างถิ่น (外来生物 = Alien Species) เช่น มดคันไฟอินวิคิต้าหรือมดคันไฟแดงอเมริกาใต้ ฯลฯ

๔) **การบรรเทา รับมือและฟื้นฟูจากภัยพิบัติได้อย่างรวดเร็ว** นายอาเบะมีนโยบายผลักดันมาตรการป้องกันภัยพิบัติล่วงหน้า บรรเทาภัยพิบัติ และแก้ไขปัญหาค่าเสื่อมสภาพของสิ่งก่อสร้างตามกฎหมายพื้นฐานว่าด้วยการบรรเทา รับมือและฟื้นฟูจากภัยพิบัติ ผลักดันการบำรุงรักษาอาคารระบายน้ำจากถนนเพื่อรับน้ำฝนที่ตกหนักและมาตรการป้องกันภัยพิบัติต่อระบบสาธารณสุขภาค ผลักดันแนวคิดเรื่อง “วันสิ้นโลก” ไปสู่ประชาคมโลก นอกจากนี้ ยังมีนโยบายรักษาสถานที่หลบภัยโดยใช้ข้อมูลที่ได้ดินของเอกชนหรือของรัฐเสริมมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการรักษาชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในสถานที่หลบภัยใต้ดินและการยกระดับวิธีการหรือเครื่องมือเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับการป้องกันภัยพิบัติ โดยเริ่มตั้งแต่ระบบการเตือนภัยทั่วประเทศหรือ “เจ อเลิร์ท” ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นและมีความหลากหลายมากขึ้น

๕) **ความมั่นคงภายในและการก่อการร้าย** นายอาเบะมุ่งที่จะสร้างญี่ปุ่นให้เป็นประเทศที่ปลอดภัยที่สุดในโลก โดยเร่งรัดส่งเสริมการป้องกันการก่อการร้ายภายในประเทศเพื่อการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกและพาราลิมปิก ปี ๒๕๖๓ ณ กรุงโตเกียว เสริมสร้างความเข้มแข็งและขยายภารกิจของหน่วยข่าวกรองการก่อการร้ายสากล รวมทั้งผลักดันการเสริมมาตรการด้านความมั่นคงอย่างเข้มงวดด้วยอุปกรณ์

^๔ ความตกลงปารีส (Paris Agreement) เป็น “ความตกลงด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศฉบับใหม่ จนในที่สุดสามารถตกลงกันได้ระหว่างการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาฯ สมัยที่ ๒๑ (COP๒๑) ซึ่งจัดขึ้นระหว่างเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม ๒๕๕๘ ที่กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส” มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๑) ประเทศต่าง ๆ ตั้งเป้าหมายร่วมกันขึ้นพื้นฐานที่จะรักษาการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิเฉลี่ยของโลกให้ต่ำกว่า ๒ องศาเซลเซียส และในขณะเดียวกัน กำหนดเป้าหมายที่สูงขึ้นไว้ควบคู่กันว่าจะพยายามรักษาการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิเฉลี่ยของโลกให้น้อยลงไปอีกจนถึงต่ำกว่า ๑.๕ องศาเซลเซียส หากสามารถกระทำได้ โดยการดำเนินการดังกล่าวจะยึดหลักความเป็นธรรม (equity) และหลักความรับผิดชอบร่วมกันในระดับที่แตกต่างของประเทศพัฒนาแล้ว และประเทศกำลังพัฒนาด้วย โดยคำนึงถึงศักยภาพของแต่ละประเทศตามสภาพการณ์ของประเทศที่แตกต่างกัน

๒) ความตกลงฯ ครอบคลุมการดำเนินการในประเด็นต่าง ๆ อาทิ (๑) การลดก๊าซเรือนกระจก (๒) การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (๓) การเพิ่มความสามารถในการฟื้นตัวจากผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (๔) ความโปร่งใสของการดำเนินการ และ (๕) การให้การสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงทางการเงิน โดยรัฐภาคีต้องมีข้อเสนอการดำเนินการที่เรียกว่า การมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนดขึ้น (Nationally Determined Contribution หรือ NDC) ของประเทศทุก ๆ ๕ ปี

^๕ มดคันไฟอินวิคิต้ากับผลกระทบต่อระบบนิเวศ ,มดชนิดนี้สามารถปรับตัวและขยายพันธุ์ได้อย่างรวดเร็ว จนประเทศที่มีการระบาดของมดคันไฟอินวิคิต้าต้องมีการจัดตั้งศูนย์เตือนภัยขึ้นมา เพื่อยับยั้งการขยายพันธุ์ บรรเทาความเดือดร้อนของผู้ที่โดนตอยและเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการกัดกินพืชผักต่างๆ โดยก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศเป็นอย่างมาก เนื่องจากมดชนิดนี้มีจำนวนมาก ชอบบุกรุก ชอบทำลายอย่างมาก และยังไม่มิตัวทรงธรรมชาติที่จะกำจัดมดชนิดนี้ออกไปได้ จึงทำให้ประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และพวกมันจะเข้าโจมตีไข่นก และสัตว์เลื้อยคลานที่อายุน้อยจำนวนมาก และในพื้นที่ที่มีมดชนิดนี้สูงมากจะเข้าทำลายสัตว์เลื้อยลูกด้วยนมขนาดเล็ก เช่น พวกสัตว์ฟันแทะ และยังมีกลุ่มผึ้งที่หากินเดี่ยว ๆ ด้วย ทั้งนี้ ในญี่ปุ่นพบในพื้นที่จังหวัดเฮียวโกะ ไอจิ โอซาก้า และอุทยานแห่งชาติโออิฟูโตในเขตคานะกะวะ กรุงโตเกียว

ในรูปแบบต่าง ๆ ที่เชื่อมโยงกับอินเทอร์เน็ตหรือ IoT (Internet of Things) และทดลองระบบประกันภัยแบบใหม่
ท้ายสุดดำเนินการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับมาตรการป้องกันอุบัติเหตุทางการจราจรที่เกิดจากผู้ขับขี่สูงอายุ

๖) สังคม ความปลอดภัยในการดำรงชีวิต และผู้บริโภค นายอาเบะมุ่งตรากฎหมาย
เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (議員立法) ซึ่งมีเป้าหมายในการส่งเสริมความเข้าใจอย่างถูกต้อง
เกี่ยวกับวิถีทางเพศ^๖ (性的指向) และอัตลักษณ์ทางเพศ^๗ (性自認) มุ่งจัดระบบที่ทำให้แรงงานต่างชาติ
สามารถทำงานได้อย่างเหมาะสม และอำนวยความสะดวกในการพิจารณาต่อปรับที่รวดเร็วให้กับแรงงาน
ต่างชาติฝีมือดีหากประสงค์ที่จะโอนเป็นสัญชาติญี่ปุ่น

๕.๓.๒.๔ นโยบายพื้นฐานของประเทศ

๑) ความสัมพันธ์ทางการทูต นายอาเบะมีนโยบายผลักดันด้านความสัมพันธ์ทางการทูต
แบบมองทุกประเทศทั่วโลกเพื่อกระชับความร่วมมือกับนานาประเทศที่มีความเป็นสากล โดยมีพันธมิตรระหว่าง
ญี่ปุ่นกับสหรัฐอเมริกาเป็นแกนนำสำคัญภายใต้หลักสันติภาพอย่างแรงกล้า มุ่งเพิ่มแรงกดดันสูงสุดต่อการกระทำ
อันร้ายแรงของเกาหลีเหนือโดยร่วมมือกับประชาคมโลก อาทิ การดำเนินมาตรการคว่ำบาตรอย่างจริงจังและ
พิจารณาเพิ่มความเข้มข้นขึ้นเรื่อย ๆ รวมทั้งนำคนญี่ปุ่นที่ถูกเกาหลีจับตัวไปในช่วงปี ๒๕๑๓-๒๕๒๓ กลับญี่ปุ่น
โดยเร็วที่สุด นอกจากนี้ ยังมุ่งเน้นความสามารถในการกล่าวต่อต่างประเทศอย่างมียุทธวิธี เช่น การโต้แย้ง
อย่างแข็งกร้าวต่อการพูดเสียดสีกล่าวหาโดยไม่มีสาเหตุเกี่ยวกับประเด็นการรับรู้ ความเข้าใจทางประวัติศาสตร์
สุดท้ายมุ่งผลักดันต่าง ๆ เช่น การเจรจาด้านความร่วมมือทางเศรษฐกิจเพื่อผลประโยชน์ของประเทศชาติและ
การค้าเสรี และมุ่งกำหนดกฎเกณฑ์ระดับโลกด้วยเหตุผลในการรักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติ

๒) ความมั่นคงและความปลอดภัย นายอาเบะมีนโยบายทำให้ญี่ปุ่นมีความปลอดภัย
รอบด้าน ท่ามกลางสภาพแวดล้อมด้านความมั่นคงของประเทศมีการเปลี่ยนแปลงอย่างน่ากังวล เช่น การทดลอง
และการยิงขีปนาวุธนิวเคลียร์ที่มีความอานุภาพสูงของเกาหลีเหนือ และการสะสมอาวุธทางทหารและรูกล้ำ
น่านน้ำของจีน นโยบายการเสริมสร้างความเข้มแข็งในการป้องกันหมู่เกาะโดยการวางกองกำลังทหารในพื้นที่
ตะวันตกเฉียงใต้ของจังหวัดโอกินาวา พร้อมทั้งการเพิ่มขีดความสามารถในการรับมือกับขีปนาวุธ โดยติดตั้ง
ระบบเอจิส อออร์ หรือระบบป้องกันขีปนาวุธภาคพื้นดิน รวมทั้งทบทวนโครงสร้างป้องกันประเทศที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน
และวางแผนว่าด้วยการเตรียมพร้อมและความสามารถในการป้องกันประเทศระยะกลางฉบับใหม่ นอกจากนี้
ยังมุ่งที่จะเดินทางจัดระเบียบกองทัพสหรัฐอเมริกาที่อยู่ในญี่ปุ่น และย้ายฐานทัพสหรัฐอเมริกาในเขตฟูเตนมะ
ไปยังเฮโนโกะเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายที่เกิดจากฐานทัพในจังหวัดโอกินาวา ซึ่งนายอาเบะมุ่งให้เกิดความร่วมมือ
ระดับประเทศระหว่างญี่ปุ่นและสหรัฐอเมริกา

๓) ความมั่นคงบนน่านน้ำ นายอาเบะมุ่งที่จะเสริมสร้างศักยภาพของกรมการรักษา
ความมั่นคงบนน่านน้ำ

^๖ **วิถีทางเพศหรือรสนิยมทางเพศ (Sexual Orientation)** หมายถึง ความพึงพอใจ ความสนใจ ความชอบ หรือความต้องการ
ทางเพศของบุคคล ซึ่งคนๆหนึ่งความพึงพอใจกับคนเพศตรงข้าม คนเพศเดียวกัน หรือพอใจทั้งสองแบบก็ได้ ประเภทของ
ความพึงพอใจทางเพศในสังคมตะวันตกแบ่งได้เป็น ๓ ชนิด คือ ความพึงพอใจกับคนต่างเพศ (heterosexuality) ความพึงพอใจ
ในคนเพศเดียวกัน (homosexuality) และความพึงพอใจทั้งคนเพศเดียวกันและต่างเพศ (bisexuality)

^๗ **อัตลักษณ์ทางเพศ (Gender identity)** หมายถึง ความรู้สึกลึกลับภายในของบุคคลเกี่ยวกับเพศภาวะ ซึ่งอาจจะสอดคล้อง
หรือตรงข้ามกับเพศโดยกำเนิดของตน รวมทั้งความรู้สึกทางสรีระ (ซึ่งหากสามารถ เลือกลงได้อาจเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลง
แก้ไขลักษณะ และการทำงานทางกายภาพด้วยวิธีการแพทย์ การผ่าตัด หรือวิธีอื่นใด) รวมทั้งการแสดงออกทางเพศภาวะ
เช่น การแต่งกาย การพูดจา และกิริยาอื่น ๆ

๔) การปฏิรูปทางการเมือง การบริหารประเทศ นายอาเบะมุ่งกำกับดูแลคณะกรรมการพิจารณาการบรรจุกลับมารับราชการ เพื่อจัดการบรรจุกลับมารับราชการโดยมิชอบตามกฎหมายข้าราชการพลเรือน และทบทวนระบบการยื่นและการประกาศของรัฐทั้งระบบเพื่อให้สามารถตรวจสอบเส้นทางการกลับเข้ารับราชการได้ รวมทั้งพิจารณาทบทวนระบบการกำหนดจำนวนข้าราชการที่เข้าช่วยขยายอายุเกษียณ และดำเนินการควบคุมดูแลความถูกต้องของหนังสือราชการของหน่วยงานรัฐ นอกจากนี้ นายอาเบะยังมีความคิดที่จะทบทวนแนวโน้มการลดอายุของผู้สมัครรับเลือกตั้ง พร้อมผลักดันเดินหน้านำระบบการปกครองส่วนท้องถิ่นแบบมณฑลมาใช้โดยผ่านความเห็นชอบจากประชาชน ส่วนระบบวุฒิสภามุ่งแก้ไขรัฐธรรมนูญและปฏิรูประบบการเลือกตั้งวุฒิสภาเพื่อที่จะสามารถเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาได้อย่างน้อย ๑ คน จากแต่ละจังหวัดในการเลือกตั้งใหม่ภายใต้ระบบเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาครึ่งหนึ่งจากจำนวนที่นั่งทั้งหมดทุก ๆ ๓ ปี โดยยึดอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาเป็นสำคัญ

๕) รัฐธรรมนูญ นายอาเบะมุ่งแก้ไขรัฐธรรมนูญโดยยังคงยึดหลักสำคัญ ๓ ประการ อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน การเคารพเรื่องสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน และสันติภาพตามรัฐธรรมนูญที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ทั้งนี้ การแก้ไขรัฐธรรมนูญจะต้องได้รับเข้าใจจากประชาชน และต้องดำเนินการอภิปรายสี่ประเด็นหลักทั้งภายในและภายนอกกรอบคอบ เช่น การระบุเกี่ยวกับกองกำลังป้องกันตนเอง การศึกษาแบบไม่มีค่าใช้จ่ายการเปิดเผยข้อมูลที่เพียงพอต่อประชาชน การรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉิน และการแก้ไขปัญหาการรวบเซตเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา จากนั้นต้องเสนอร่างแก้ไขต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่ออภิปรายและทำประชาพิจารณ์ในลำดับต่อไป ซึ่งการแก้ไขรัฐธรรมนูญในครั้งนี้ถือเป็นครั้งแรกของญี่ปุ่นในรัฐบาลของนายอาเบะ

๖. บทส่งท้าย

ภายใต้ความตึงเครียดจากการเผชิญหน้ากับภัยคุกคามของเกาหลีเหนือด้วยการทดลองนิวเคลียร์และการยิงขีปนาวุธตกใกล้กับญี่ปุ่น และสภาวะโลกที่เปลี่ยนแปลงไป นายอาเบะในฐานะผู้นำประเทศจำเป็นต้องนำพาญี่ปุ่นให้อยู่รอดอย่างมั่นคงและปลอดภัย แต่ในช่วงเวลาเช่นนี้ นายอาเบะกลับตัดสินใจยุบสภาและเลือกตั้งใหม่ จนดูเหมือนว่าเป็นการหลีกเลี่ยงปัญหา อย่างไรก็ตาม จากข้อมูลข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการตัดสินใจในครั้งนี้มีเหตุผลสำคัญทางการเมืองเพื่อช่วงชิงโอกาสที่พรรคของนายอาเบะอยู่ในช่วงขาขึ้น โดยได้รับความนิยมนและเสียงสนับสนุนจากประชาชน จากการชูนโยบายสำคัญทางสังคมและความมั่นคงของประเทศในช่วงก่อนการเลือกตั้ง และหลังจากการเลือกตั้ง นายอาเบะยังคงได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งจนได้รับเลือกเป็นนายกรัฐมนตรีอีกสมัย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความมั่นใจและความไว้วางใจของประชาชนที่มีต่อผู้นำของพวกเขาที่จะนำประเทศฝ่าวิกฤติต่าง ๆ ในปัจจุบันและเพื่อการสร้างอนาคตที่ดีขึ้นของญี่ปุ่น หลักฐานปรากฏตามผลการสำรวจความนิยมและการสนับสนุนการทำงานของนายอาเบะข้างต้น

ทั้งนี้ สิ่งที่จะจับตามองต่อไปนับจากวันที่รัฐบาลของนายอาเบะเริ่มเดินหน้าขับเคลื่อนประเทศคือความสำเร็จในการบริหารประเทศตามนโยบายด้านต่าง ๆ ที่ได้ให้คำมั่นสัญญาต่อประชาชนในคราวปราศรัยหาเสียงเลือกตั้ง และการรักษามาตรฐานการทำงานของพรรคและรัฐบาลให้อยู่ในระดับที่ประชาชนพึงพอใจต่อไปได้หรือไม่ เนื่องจากนโยบายบางอย่างมีความซับซ้อนและมีวงเงินงบประมาณขนาดใหญ่ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือและความเข้าใจจากทุกภาคส่วนของประเทศทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาประเด็นนโยบายข้างต้น สามารถกล่าวได้ว่า ญี่ปุ่นมีความคล้ายคลึงกับไทยในแนวนโยบายการปฏิรูปหรือพัฒนาภายในประเทศให้เจริญรุดหน้าและก้าวไปข้างหน้าด้วยความมั่นคงปลอดภัย และสามารถรับมือกับภัยภายนอกประเทศ โดยเริ่มจากการลงทุนกับทรัพยากรมนุษย์ซึ่งถือเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ และการแก้ไขรัฐธรรมนูญเพื่อปรับโครงสร้างกองกำลังป้องกันตนเองให้เป็นกองทัพทางทหารที่สามารถทำสงครามได้เมื่ออยู่ภาวะจำเป็น เป็นต้น ทั้งนี้ แนวทางการพัฒนาประเทศของญี่ปุ่น

นับจากนี้ไปอาจจะเป็นแม่บทหนึ่งที่ดีสำหรับไทยซึ่งอยู่ในห้วงของการพัฒนาประเทศเช่นเดียวกัน ไม่เพียงแต่การแก้ไขปัญหาที่ผ่านมา แต่ไทยจำเป็นต้องวางแผนและวางมาตรการสำคัญสำหรับอนาคต เช่น การรับมือกับสังคมผู้สูงอายุอย่างยิ่งยวดหรืออย่างสมบูรณ์ตามการคาดการณ์ของหน่วยงานรัฐ อาทิ สำนักงานสถิติแห่งชาติ หรือกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งไทยจะต้องเผชิญอย่างแน่นอนและมีความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางสังคมที่จะเกิดขึ้น

บรรณานุกรม

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

- องค์กรระหว่างประเทศ.กระทรวงการต่างประเทศ (ไทย). (ม.ป.ป.). *ความตกลงปารีส: ก้าวสำคัญของการดำเนินการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ*. สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐, จาก http://www.mfa.go.th/thai_inter_org/th/services
- 朝日新聞 [Asahishinbun] 「安倍内閣が総辞職 きょう夜に第4次安倍内閣が発足」 (2017) 朝日新聞 Web サイト (<http://www.asahi.com/articles/ASKC132R4KC1UTFK004.html>) (2017年11月1日参照)
- Sankeibiz 「安倍首相 教育・子育てへ2兆円 消費増税分の使途変更表明」 (2017) Sankeibiz Web サイト (<http://www.sankeibiz.jp/macro/news/170925/mca1709252252025-n2.htm>) (2017年11月6日参照)
- 政経電論 [Seikeidenron] 「与党3分の2議席、野党第一党は立憲民主党」 (2017) 政経電論 Web サイト (https://seikeidenron.jp/political/20171023_election.html) (2017年10月30日参照)
- テレNEWS24 「来週「新内閣」発足へ 全閣僚再任で調整」 (2017) テレNEWS24 Web サイト (<http://www.news24.jp/articles/2017/10/23/04375946.html>) (2017年10月31日参照)
- テレNEWS24 「衆院選 与党大勝で野党の今後の動きは？」 (2017) テレNEWS24 Web サイト (<http://www.news24.jp/articles/2017/10/23/04375986.html>) (2017年10月31日参照)
- เทอร์เรเตอร์ トルコ・ラジオ・テレビ協会 [TRT] 「安倍首相圧勝 政権続行へ 憲法改正に大きく一歩」 (2017) TRT Web サイト (<http://www.trt.net.tr/japanese/ri-ben/2017/10/23/ri-ben-zhong-yuan-xuan-2017-an-bei-shou-xiang-ya-sheng-zheng-quan-sok-xing-he-xian-fa-gai-zheng-nida-kiku-bu-832033>) (2017年10月31日参照)
- 東京都環境局 [Bureau of Environment] 「危険な外来生物 ヒアリ」 (2017) 東京都環境局 Web サイト (http://gairaisyu.tokyo/species/danger_15.html) (2017年11月22日参照)
- 日本経済新聞 [Nikkei] 「首相、改憲準備加速 第4次安倍内閣、主要閣僚再任へ」 (2017) 日本経済新聞 Web サイト (<https://www.nikkei.com/article/DGXMZO22559880S7A021C1MM8000/>) (2017年10月31日参照)
- 日本経済新聞 [Nikkei] 「第4次安倍内閣、1日夜発足 補正予算編成表明へ」 (2017) 日本経済新聞 Web サイト (<https://www.nikkei.com/article/DGXMZO22971280R01C17A1MM0000/>) (2017年11月1日参照)
- 日本経済新聞 [Nikkei] 「憲法改正の発議 総議員の3分の2、両院で必要」 (2017) 日本経済新聞 Web サイト (https://www.nikkei.com/article/DG XKASFS10H1Y_Q6A710C1PE2000/) (2017年11月9日参照)
- 日本放送協会 [NHK] 「衆院選」日本放送協会 Web サイト (<https://www3.nhk.or.jp/news/special/timeline/election/>) (2017年10月30日参照)
- 日本放送協会 [NHK] 「衆院選」日本放送協会 Web サイト (<http://www.yomiuri.co.jp/election/shugiin/2017/?from=yconv2>) (2017年10月30日参照)
- 日本放送協会 [NHK] 「閣議で内閣総辞職 第4次安倍内閣発足へ」日本放送協会 Web サイト (<http://www3.nhk.or.jp/news/html/20171101/k10011206601000.html>) (2017年11月1日参照)

- 日本放送協会 [NHK] 「衆院選の争点 憲法改正 各党の主張は」 日本放送協会 Web サイト
(https://www3.nhk.or.jp/news/web_tokushu/2017_1012.html) (2017年11月3日参照)
- 日本放送協会 [NHK] 「衆院議運委理事会 17日首相所信表明演説などで合意」 (2017) 日本放送協会 Web サイト (http://www3.nhk.or.jp/news/html/20171108/k10011215621000.html?utm_int=news-politics_contents_list-items_084) (2017年11月13日参照)
- 日本放送協会 [NHK] 「日米首脳会談 与党は評価 野党は国会でただす方針」 (2017) 日本放送協会 Web サイト (http://www3.nhk.or.jp/news/html/20171107/k10011213641000.html?utm_int=news-politics_contents_list-items_113) (2017年11月13日参照)
- Newsweekjapan 「衆院選、安倍政権への批判票分散で自公圧勝 改憲手続き進む可能性」 (2017) Newsweekjapan Web サイト (<http://www.newsweekjapan.jp/stories/world/2017/10/post-8719.php>) (2017年11月16日参照)
- 毎日新聞 [Maichini] 「9条へ自衛隊明記、賛成5割 当選議員アンケート」 (2017) 毎日新聞 Web サイト(<https://mainichi.jp/senkyo/articles/20171024/k00/00m/010/149000c>) (2017年11月3日参照)
- みずほ [Mizuho] 「消費増税の増収分」 (2017) みずほ Web サイト(<https://www.mizuho-ri.co.jp/publication/research/pdf/insight/pl170926.pdf>) (2017年11月6日参照)
- Huffingtonpost 「自民・公明で改憲発議に必要な3分の2議席を獲得(衆院選2017)」 (2017) Huffintonpost Web サイト (http://www.huffingtonpost.jp/2017/10/22/ruling-party-two-thirds_a_23251682/) (2017年11月9日参照)
- ロイター [Reuters] 「第4次安倍内閣、1日夜に発足へ 補正予算編成を指示」 (2017) ロイターWeb サイト(<https://jp.reuters.com/article/abe-designation-idJPKBN1D13LZ>) (2017年11月1日参照)
- 読売新聞 [Yomiuri] 「衆院選の当選者、改憲「賛成」84%…読売調査」 (2017) 読売新聞 Web サイト(<http://www.yomiuri.co.jp/election/shugiin/20171025-OYT1T50196.html>) (2017年10月31日参照)
- 読売新聞 [Yomiuri] 「仕事人内閣 本格始動…衆院選後初の閣議」 (2017) 読売新聞 Web サイト(<http://www.yomiuri.co.jp/election/shugiin/2017/news/20171024-OYT1T50050.html>) (2017年10月31日参照)
- 読売新聞 [Yomiuri] 「衆院選 自由民主党公約」 (2017) 読売新聞 Web サイト (<http://www.yomiuri.co.jp/election/shugiin/2017/commitment/20171003-OYT8T50060.html>) (2017年11月15日参照)
- 読売新聞 [Yomiuri] 「仕事人内閣 本格始動…衆院選後初の閣議」 (2017) 読売新聞 Web サイト(<http://www.yomiuri.co.jp/election/shugiin/2017/news/20171024-OYT1T50050.html>) (2017年10月31日参照)
- 読売新聞 [Yomiuri] 「内閣支持率上昇5.2%…読売世論調査」 (2017) 読売新聞 Web サイト (http://www.yomiuri.co.jp/election/shugiin/2017/news/20171024-OYT1T50080.html?from=yartcl_outbrain2) (2017年10月31日参照)

時事通信会社 [Jijitsushinkaisha] 「リーマン級なら再延期も＝安倍首相、消費税増税めぐり【17衆院選】」 (2017) 時事通信会社 Web サイト(<https://www.jiji.com/jc/article?k=2017092601349>) (2017年11月3日参照)

時事通信会社 [Jijitsushinkaisha] 「310議席で改憲発議＝衆院選注目の数字は【17衆院選】」 (2017) 毎日新聞 Web サイト(<https://www.jiji.com/jc/article?k=2017102100478&g=pol>) (2017年11月9日参照)

Bloomberg 「安倍首相：人づくり革命に2兆円、年内に具体策－財源は消費増税」 (2017) Bloomberg Web サイト (<https://www.bloomberg.co.jp/news/articles/2017-09-25/OWTPI56K50Y001>) (2017年11月6日参照)

Bizjournal 「総選挙後、早くも国会軽視の安倍政権に批判続々…政治家は、内閣と国会の関係を正せ」 (2017) Bizjournal Web サイト (http://biz-journal.jp/2017/11/post_21152.html) (2017年11月14日参照)

รูปภาพ

รูปที่ ๑

首相官邸 [Prime Minister of Japan and His Cabinet] 首相官邸 Web サイト (https://www.kantei.go.jp/jp/98_abe/meibo/index.html) (2017年11月22日参照)

รูปที่ ๒

読売新聞 [Yomiuri] 読売新聞 Web サイト (<http://www.yomiuri.co.jp/photo/20171025/20171025-OYT1150068-N.jpg>) (2017年11月15日参照)

ลำดับเหตุการณ์การยุบสภา การเลือกตั้งใหม่ และทิศทางการบริหารรัฐบาลญี่ปุ่นชุดใหม่ ๒๕๖๐

ระหว่างวันที่ ๒๘ กันยายน-๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๐

สภาไดเอทแห่งญี่ปุ่น เรียกประชุมครั้งที่ ๑๙๔ (สภาสัมัยวิสามัญ)

นายชินโซ อาเบะ นายกรัฐมนตรีประกาศยุบสภาโดยไม่มีอาการลงมือไม่วางใจแต่ประการใด ตามมาตรา ๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งญี่ปุ่น เมื่อเวลา ๑๒.๐๕ นาฬิกา

วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๐

ประกาศเลือกตั้งใหม่
หลังจากการยุบสภา ๑๒ วัน โดยกำหนดให้มีการเลือกตั้งใหม่ในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๐

วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๐

จัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๔๘ (โดยดำเนินการภายใน ๔๐ วัน หลังจากการยุบสภา)

วันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๖๐

ประกาศผลการเลือกตั้ง

- จำนวนที่นั่งที่ได้รับเลือกของแต่ละพรรค
 - พรรคจิเม็นโต** (พรรคเสรีประชาธิปไตย) จำนวน ๒๘๔ ที่นั่ง
 - พรรคประชาธิปไตย** (พรรคริคเคนมินชูโต) จำนวน ๕๕ ที่นั่ง
 - พรรคแห่งความหวัง** (พรรคคิโบโนะโต) จำนวน ๕๐ ที่นั่ง
 - พรรคโคเม** จำนวน ๒๙ ที่นั่ง
 - พรรคคอมมิวนิสต์ญี่ปุ่น** (พรรคเคียวชังโต) จำนวน ๑๒ ที่นั่ง
 - พรรคนวัตกรรมญี่ปุ่น** (พรรคนิฮง อิชิน โนะ ไค) จำนวน ๑๑ ที่นั่ง
 - พรรคสังคมนิยม** (พรรคเซเค มินชูโต) จำนวน ๒ ที่นั่ง
 - ผู้สมัครอิสระ** จำนวน ๒๒ ที่นั่ง

รวมทั้งสิ้น ๔๖๕ ที่นั่ง (ปรับลดจาก ๔๗๕ ที่นั่ง)

- พรรคฝ่ายรัฐบาล** (พรรคจิเม็นโตและพรรคโคโมโต) ครองจำนวน ๓๑๓ ที่นั่ง (ซึ่งเกินกึ่งหนึ่งของสภาผู้แทนราษฎรคิดเป็น ๒๓๓ ที่นั่ง)
- พรรคประชาธิปไตย** ซึ่งเป็นพรรคที่มีกิจกรรมทางการเมืองที่เด่นชัด ครองที่นั่งในพรรคฝ่ายค้านสูงสุด จำนวน ๕๕ ที่นั่ง
- อัตราการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชน** คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๖๘ ซึ่งมีอัตราต่ำเป็นครั้งที่ ๒ นับจากสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ ๒

วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

สภาผู้แทนราษฎรญี่ปุ่นเรียกประชุมครั้งที่ ๑๙๕ (สมัยพิเศษครั้งแรกหลังการเลือกตั้ง ระยะเวลา ๓๙ วัน ภายใน ๓๐ วัน นับจากการเลือกตั้ง) เพื่อเลือกนายกรัฐมนตรี

- นายชินโซ อาเบะ หัวหน้าพรรคเสรีประชาธิปไตยได้รับเลือกดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี คนที่ ๙๘
- เดินทางบริหารราชการแผ่นดินโดยมีพรรคร่วมรัฐบาล คือ พรรคโคเม พร้อมด้วยคณะรัฐมนตรีชุดเดิม หลังจากการปรับคณะรัฐมนตรีครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๐ โดยการนำของนายอาเบะ

